

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת : חברת הכנסת אימאן חיטיב יאסין

5200/25/פ

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – מסלול ברירת מחדל בהפקדות לחיסכון ארוך טווח לילד),
התשפ"ה–2024

1. תיקון סעיף 74 ב-1 בחוק הביטוח הלאומי, התשנ"ה–1995¹, בסעיף 74ב(ד) –

(1) בפסקה (1), המילים "יופקד או" – יימחקו ;

(2) אחרי פסקה (3) יבוא :

"(4) (א) על אף האמור בפסקאות (1) עד (3), לא בחר הורה במסלול השקעה לפי הוראות פסקה (1), להפקדת סכום החיסכון הצבור הכולל, בתוך תקופה של שישה חודשים מיום לידתו של הילד הזכאי (בסעיף זה – תקופת הבחירה), החל בתום תקופת הבחירה, יופקד סכום החיסכון הצבור הכולל, בגין תקופת הבחירה וכן מדי חודש עד הגיע הילד הזכאי לגיל 15 (בסימן זה – ההפקדה הראשונה), במסלול השקעה עם סיכון מוגבר בקופת גמל להשקעה, לפי הוראות שקבע הממונה; לאחר הגיע הילד הזכאי לגיל 15, יועבר סכום החיסכון הצבור הכולל למסלול עם סיכון מועט בקופת גמל להשקעה, לפי הוראות שקבע הממונה, ויתרת ההפקדות עד הגיע הילד הזכאי לגיל 18, תופקד מדי חודש במסלול האמור.

(ב) בסעיף זה –

"הממונה" – הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ;

"קופת גמל להשקעה" – כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה–2005²."

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 207.
² ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

דברי הסבר

חוק הביטוח הלאומי, התשנ"ה-1995 (להלן – חוק הביטוח הלאומי), קובע בפרק ד' בסימן ה' הוראות בעניין חיסכון ארוך טווח לילד (להלן – החיסכון). בסעיף קטן 74ב(ד)(1) לחוק הביטוח הלאומי מוסמך שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע הוראות, בין היתר, בקשר להפקדות וניהול החיסכון. בהתאם לאמור, הותקנו תקנות הביטוח הלאומי (חיסכון ארוך טווח לילד), התשע"ז-2016 (להלן – התקנות), שהסדירו, בין היתר, את אופן בחירת קופת הגמל ואת אופן בחירת מסלול ההשקעה במידה שהורה לילד זכאי, לא בחר באיזו קופה או בנק, או באיזה מסלול השקעות, ינוהלו כספי החיסכון (להלן – ברירת המחדל). בהתאם, פרסם הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון את חוזר גופים מוסדיים 2016-9-20 "קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד", ולפיו ברירת המחדל של מסלול ההשקעה, יהיה בעל הסיכון המועט.

בהצעת חוק זו, מוצע כי החיסכון ינוהל רק בקופות גמל להשקעה ולא בפקדונות בבנקים. כמו כן, הורה שלא יבחר היכן יופקדו כספי החיסכון תוך שישה חודשים מיום לידתו של הילד הזכאי, יופקדו הכספים כברירת המחדל במסלול ההשקעה עם סיכון מוגבר בקופת גמל להשקעה עד שימלאו לילד 15 שנים. העדפת ברירת מחדל זו, מבוססת על ניסיון העבר, ולפיו לאורך תקופה של 15 שנה, גדלים הסיכויים שההפקדה לברירת המחדל, תשיג תשואה גבוהה יותר מאשר הפקדה באופן אחר. בכך יהיה לסייע לצמצום האי-שוויון בהזדמנויות של ילדים, וזאת בהתבסס על המלצות המחקר שערך המוסד לביטוח לאומי. עם הגיע הילד הזכאי לגיל 15, דהיינו שלוש שנים לפני שהכספים יהפכו לנזילים וניתנים למשיכה, יועברו הכספים כברירת מחדל למסלול עם סיכון מועט בקופת גמל להשקעה על מנת לצמצם את הסיכון להפסדים חדים לפני מועד המשיכה, ומבלי שיוותר זמן לתיקון ההפסדים; זאת, בדומה למודל חיסכון תלוי גיל הקיים בקרנות הפנסיה ובקופות הגמל לחיסכון.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת ינון אזולאי וקבוצת חברי כנסת (פ/775/24).

הצעת החוק זהה לפ/775/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ו בכסלו התשפ"ה (16.12.2024)